

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93
e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

Рішення №_____ від “_____” 2017 р. про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державною регуляторною службою України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянуто проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Критеріїв, за якими залучаються аудиторські фірми до проведення аудиту фінансової звітності або консолідований фінансової звітності деяких суб'єктів господарювання державного сектору економіки» (далі – проект постанови), а також документи, що надані до нього листом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 11.07.2017 № 3211-03/23663-03.

За результатами розгляду проекту постанови та аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

встановлено:

проект постанови розроблено з метою удосконалення управління суб'єктами господарювання державного сектору економіки та відповідно до рекомендацій Антимонопольного комітету України від 25.04.2017 № 14-рк стосовно доцільності часткової зміни критеріїв, за якими залучаються аудиторські фірми до проведення аудиту фінансової звітності або консолідований фінансової звітності деяких державних підприємств.

Однак проект постанови не може бути погоджений у даній редакції з огляду на наступне.

Згідно з вимогами статті 1 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» документом, який містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проекту регуляторного акта принципам державної регуляторної політики – є Аналіз регуляторного впливу (далі - АРВ).

В даному випадку, наданий розробником АРВ до проекту постанови містить формальний опис запропонованого механізму державного регулювання, не є інформативним, та не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу

Державна регуляторна служба України
ВІХ №7094/0/20-17 від 17.08.2017

впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

Відповідно до пункту 13 Методики результати проведення аналізу впливу регуляторного акта, викладаються письмово згідно з додатком 1 цієї Методики.

1. У розділі І «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначененої проблеми, зокрема навести дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив, а також обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

Проте, при визначенні проблеми, розробник обмежився переважно її словесним описом, вказавши, що проект постанови розроблено з метою удосконалення управління суб'єктами господарювання державного сектору економіки та у зв'язку з доцільністю застосування рекомендацій, які надано Антимонопольним комітетом України листом від 25.04.2017 № 14-рк.

Водночас додатково надана розробником інформація щодо опису проблемних питань, які склалися при управлінні об'єктами державної та комунальної власності, ґрунтуючись виключно на аналізі чинного законодавства в частині визначення правових підстав необхідності залучення міжнародних аудиторських компаній до аудиту ключових державних підприємств з одночасним приведенням офіційних даних щодо кількості суб'єктів, на яких поширюватиметься дія акта.

Зазначене належним чином не доводить факт існування проблем при здійсненні управління суб'єктами господарювання державного сектору економіки, які потребують державного втручання на предмет пошуку механізмів щодо їх усунення, а також не доводить економічну доцільність застосування рекомендацій, які надано відповідним листом Антимонопольного комітету України.

Загалом в АРВ до проекту постанови розробником не проаналізовано існуюче правове регулювання адміністративних відносин щодо яких склалась проблема, не доведено, чому існуючі регулювання не розв'язують проблему та потребують вдосконалення.

Також не наведено даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, її масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на яких проблема має найбільший негативний вплив. Так, враховуючи предмет регулювання зазначеного проекту постанови, розробником не визначено орієнтовної кількості аудиторських фірм, які за результатом прийняття проекту постанови, матимуть змогу долучитись до можливості проводити аудит у ключових державних установах, що в свою чергу буде показником щодо заявленого розробником підвищення рівня конкуренції у сфері аудиту державного сектору економіки.

Враховуючи вищезазначене, при розробці проекту постанови не дотримано один із ключових принципів державної регуляторної політики, визначених вимогам статті 4 Закону, зокрема принципу доцільності – оскільки розробником не доведена наявність проблеми, що потребує державного втручання, та не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою її вирішення.

2. У розділі II «Цілі державного регулювання» АРВ розробник повинен чітко визначити мету державного регулювання, що має бути безпосередньо пов’язана з розв’язанням проблеми.

Натомість, в цьому розділі розробником зазначено, що проект постанови розроблено з метою підвищення рівня конкуренції у сфері аудиту державного сектору економіки.

Задекларовані розробником цілі державного регулювання є абстрактними та не вимірюваними, зокрема, розробником не визначено індикаторів зменшення масштабів проблеми, що характеризувало б досягнення мети регулювання.

Таким чином, розробником порушено принцип адекватності, оскільки належним чином не обґрунтовано наскільки така форма державного регулювання відповідає вирішенню існуючої проблеми.

3. У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб’єктів господарювання від застосування кожного з них.

Однак розробник обмежився виключно текстовим описом вигод і витрат держави та суб’єктів господарювання від застосування лише однієї альтернативи, а саме – прийняття розробленого проекту нормативно-правового акта, натомість представлений розробником другий альтернативний варіант вирішення існуючих проблем шляхом залишення ситуації, яка існує на цей час – взагалі не проаналізований.

Розробником не повністю встановлено кількість та структуру суб’єктів господарювання на яких поширюватиметься дія даного акта. В даному випадку доцільно також вказати кількість аудиторських фірм, які отримають можливість бути залученими до проведення аудиту державних підприємств, та як наслідок отримають певний позитивний результат від прийняття запропонованого проектом постанови регулювання.

Крім того, під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб’єктів господарювання великого і середнього підприємництва окремо кількісно розробником не визначено витрати, які будуть виникати внаслідок запровадження кожного з альтернативних способів, у грошовому еквіваленті відповідно до Додатку 2 до Методики (наприклад, орієнтовні витрати державних підприємств на оплату отриманих аудиторських послуг за чинного регулювання та за результатами прийняття проекту постанови за умови підвищення рівня конкуренції у сфері аудиту державного сектору економіки).

Слід підкреслити, що факт відсутності економічного аналізу запропонованих альтернатив не дозволить в подальшому об’єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає

проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

4. У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що є порушенням принципу ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

5. У розділі V АРВ «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначені проблеми» розробником в повному обсязі не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому, розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акту, тобто яким чином будуть діяти положення проекту постанови та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

6. При заповненні розділу VI АРВ «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги» розробником не обраховано витрати органів виконавчої влади на виконання вимог регуляторного акта згідно з Додатком З до Методики, що не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання та держави, та чи витрати держави не є оптимальними і не містять ознак корупційних ризиків.

7. Розділ VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акту» заповнено з порушенням вимог пункту 10 Методики. Так, розробником не наведено обов'язкових показників результативності регуляторного акту, таких як: розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акту; кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акту; розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акту.

При цьому, розробником наведено лише 1 додатковий показник, який безпосередньо характеризує результативність регуляторного акту. Зазначене є порушенням вимог Методики, яка передбачає, що слід визначити не менше ніж три кількісних показники, які безпосередньо характеризують результативність дії регуляторного акту та які підлягають контролю (відстеження результативності).

Крім того, статтею 7 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» встановлено вимоги щодо

відмовити в погодженні проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Критеріїв, за якими залучаються аудиторські фірми до проведення аудиту фінансової звітності або консолідований фінансової звітності деяких суб'єктів господарювання державного сектору економіки».

Голова Державної регуляторної
служби України

К. М. Ляпіна

затвердження і оприлюднення регуляторними органами планів діяльності з підготовки ними проектів регуляторних актів на наступний календарний рік до 15 грудня поточного року.

Такий план діяльності повинен містити визначення видів і назв проектів, цілей їх прийняття, строків підготовки проектів, найменування органів та підрозділів, відповідальних за розроблення проектів регуляторних актів.

При цьому, згідно частини четвертої статті 7 відповідного Закону, якщо регуляторний орган готує або розглядає проект регуляторного акта, який не внесений до затвердженого цим регуляторним органом плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів, цей орган повинен внести відповідні зміни до плану не пізніше десяти робочих днів з дня початку підготовки цього проекту або з дня внесення проекту на розгляд до цього регуляторного органу, але не пізніше дня оприлюднення цього проекту.

Такі зміни до плану діяльності також підлягають обов'язковому оприлюдненню не пізніше як у десятиденної строк після їх затвердження.

Однак, під час попереднього розгляду з'ясовано, що проект постанови не внесений до Плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів на 2017 рік у порядку передбаченому статтею 7 Закону. Зазначене порушує один з ключових принципів державної регуляторної політики - принцип прозорості та врахування громадської думки.

Враховуючи вищевикладене, за результатами розгляду положень проекту постанови та аналізу його регуляторного впливу, встановлено, що проект розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики доцільноті, адекватності, ефективності, збалансованості, прозорості та врахування громадської думки, визначених статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а також вимог статті 8 Закону в частинні підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики проведення аналізу регуляторного впливу, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами).

Ураховуючи вищеперечислене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державною регуляторною службою України

вирішено:

відмовити в погодженні проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Критеріїв, за якими залучаються аудиторські фірми до проведення аудиту фінансової звітності або консолідований фінансової звітності деяких суб'єктів господарювання державного сектору економіки».

Голова Державної регуляторної
служби України

К. М. Ляпіна